

Elfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - - - - 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök
 reggel.

HATÁRŐR

február 18. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi s anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkeresé-
 seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

A politikai helyzet Ujvidéken.

Ujvidék, 1909. febr. 17.

Együtt marad-e a koalíció? Ha igen, meddig?

Már ezen kérdés felvetése mutatja, hogy erősen várandós hazánk politikai helyzete. Akárcsak a hosszúra, március havába benyúló tél, ép úgy lassan és makacsul enged fel a mi hazafiúi aggodalomtól súlyos és dermesztő politikai kényszerhelyzetünk. Olyan szürke borongós és nehéz levegőjű Magyarországi közéleti világa.

Agyunk forr, szívünk már hevesen dobog, de kezeinken a bilincs, melyet az opportunizmus, a böles mérséklet és a bizonyos, néhány heti halasztást adó szavunk rakott rá. És épen most, mikor a nemzet nagy többségét képviselő függetlenségi párt csak az önmegtagadás, az önfegyelmzés súlyos idejét éli: támadják, gunyolják régi kül- és bel-ellenségei nyíltan és orvul a szövetség-társak egyike, a néppárt. De csak tüssön a szabad cselekvés órája, csak peregjen le az a néhány kritikus hét, melyet pártunk vezérei a függetlenségi program biztosabb érvényesítése céljából tőlünk, lábhoz tett fegyverrel, beváran-

dónak parancsolt, — akkor mint a szabadságot nyert sas, amely erejének érzetétől ittasan kifeszített szárnyakkal uszik az ég mélységeiben és magasságaiban, mi is uraivá leszünk politikai világunk egész egyetemének és lecsapunk mindazokra az aknamunkákat rakó élősdiekre, akárcsak a levegő királya a földön bujkáló zsákmányaira.

Három évi hallgatás, becsületes, paktumszerű munkálkodásunk után, programunk első nagy és aktuálisává vált pontjának, a nemzeti önálló banknak megteremtése fog következni, melynek megalkotásában a magát magyarnak valló, Lueger-járszalaggal ráncigált néppárt minden intrikája sem lesz képes a függetlenségi pártot megakadályozni. Hogy ez úgy lehessen, minden becsületes magyarnak és hazánk gazdasági függetlenségét kívánó minden becsületes nemzetiségi honpolgárnak — „a fedélzetén a helye“.

Szavunk itt Ujvidéken csak egy város lakosságának, csak egy képviselői kerületnek a szava. És mégis súlyosan esik hazánk politikájának morlegébe, mert a nemzetiség lakta városok legnagyobbika, legfontosabbika. De fontos azért is, mert olyan emberrel van képviselve a nemzet házában, a képviselőházban, aki nemcsak fényes történeti nevével, hanem egyénisége hatalmaságával lett politikai életünk egyik fő-

irányítójává. Gróf Teleki Arvéd, családi tradíciójához hűen, most helyet követelt a harcolók első sorában. Nem riasztja vissza e hazafias önzetlen munkálkodásától még az a szomorú kufsteini emlék sem, mely a Teleki nevet a magyar nemzet mártírjai közé avatta. Teleki Blanka grófnő kufsteini fogságáról van itt szó, ahová az osztrák hóhér, Haynau, juttatta és addig ott tartotta, míg mindkét szeme világát el nem vesztette . . .

Mi ujvidékiek megértettük, megértjük a mai súlyos helyzet hangosan beszélő szózatát. Ott leszünk a mi dicső képviselőnk, szeretett vezérünk, gróf Teleki Arvéd oldalán, gondunk lesz arra, hogy sem a régi darabont vitézek, sem a mi teleplezett Luegeristáink soraikban kárt ne tehessenek.

Ha a többi függetlenségi kerületek is — amit erősen hiszünk — úgy várják az Alkotmány és bécsi szövetség-társai által hirdetett, letöretésünkre irányítandó támadást, mint mi ujvidékiek: úgy nem kell majd a néppártot a koalícióból, az ország házából kitessekelni, kinullázva lesznek azok kerületükből a Magyarország függetlenségeért rajongani tudó hatalom —, a becsületes néppárt. Így legyen! — a.

TÁRCA.

Miveltség és félmiveltség.

A felsőbb iskolákban mindenütt láthatjuk, hogy mindkét nemű fiatal emberek hosszú éveken át oly tárgyak és dolgok tanulására szorítottak, amelyek iránt sem hajlamuk, sem tehetségük nincs. Ennek következménye azután a félmiveltség, amelylyel a mindennapi életben is sokszor találkozunk. Félmiveltség ott származik, ahol a természeti tehettekre való tekintet nélkül, olyan mívelődési anyag elsajátítására kényszerítettek a tanulók, amelyeket befogadni vonakodik a természet. A félmiveltség nem — mint hitték — egy bizonyos iskolázási nemnek, módszernek hatása, sem nem következménye egy csak félig végzett iskolai tanfolyamnak — mint szintén sokan hiszik — hanem belsőleg befejezetlen műveltség.

Az ilyen műveltség mindenesetre szerencsétlenség s ha megszerzése sok kinba került,

ugy annak birtoklása valóságos áldatlanság. A félmiveltség hiuvá, tetszvágyóvá és fenhéjázóvá tesz. Minthogy a félmiveltség hijával van a belső értékek, annál inkább súlyt helyezünk a fölény külső elismerésére és lenézzük a többiekre, akiknek nincs műveltségük. A félmiveltség türelmetlenné és brutálisá is teszi az emberét, sőt még a legszentebb jogok és kötelességek megszegésével, durva tettelességre, verekedésre is pozsditi vérét.

Önmagunkkal sem levén tisztában, sem bizalommal önmagunk iránt, a más fajtajut nem engedjük érvényesülni, hanem azt saját műveltségünk elleni merényletnek tartjuk. A félmívelt embert arról ismerhetjük meg legjobban, hogy mindazt, ami nem hordja magán ugyanazon gyári bélyeget, megveti és üldözi. Innen ered aztán az a vele született sajátosság, hogy ellensége mindennek, ami kitűnő és sajátos. De a félmiveltség mindezeket felül elégedetlenné és szerencsétlenné is teszi. Mert hisz hogy is érezhetné magát jól a saját bőrében az olyan lény, aki ily helyzetbe került önmagával és környezetével szemben?

Az igazi műveltség mind ennek ép az ellenkezője. Nem levén arra szüksége, hogy az emberek lássák, kerüli a látszatot és a felűnést. A valóban művelt embernek jó ismeretű jele, hogy tud hallgatni, tud hallani, sőt ahhoz is megvan a bátorsága, hogy valamit ne tudjon-e ezt be is vallja. Az igazi műveltség bensőleg szerény és nem suvalkodik azzal, ami másokban nincs meg; ép azért türelmes a másfajtájú iránt, örül, ha valami sajátosra talál, ha az valódi, hamisítatlan és ettől saját lényének meggazdagodását reményli. De végre gazdaggá, elégedetté és boldoggá tesz, mert az igazi műveltség kincset képez, melyet, ha egyszer megszereztük, el nem veszíthetünk, de a mely értékében sem csökkenhet soha. Azért hát ne elégedjünk meg csak felületes tudással, félmiveltséggel, hanem törekedjünk egész, igazi műveltségre, mely önmagunkat, de embertársainkat is boldogítja és a köznek javára válik s a melyre ép drága hazánk minden fiának oly nagy szüksége van.

BOGDÁNY

ÉS TÁRSA

UJVIDÉK,
 Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezetékek, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

A tavaszi idény nőikelmoujdonságainak szakszerű, színek, minták és csoportok szerint való bemutatása f. évi február 20-án veszi kezdetét, amely célból a cég összes — számszerint 17. — kirakatjai női szövetekre lesznek átalakítva. Amidőn bátor vagyok az érdeklődő hölgyközönség figyelmét erre a maga nemében páratlan kiállításra felhívni, kérem beálló szükségleténél a cég elismert jó izléséről és versenyképességéről személyes meggyőződést szerezni.

KRÓN KÁROLY FIA Ujvidéken.

Pro Calabria.

A délolaszországi földrengés által sújtottak segélyezésére február 3-án rendezett hangverseny alkalmából egyfelől a résztvevő közönség adakozása, másfelől a könyöradományok gyűjtésére vállalkozott hölgyek tették lehetővé, hogy 2047 kt. juthatott a messzinaiak javára. Ezen szép eredménynek mondható összeghez felülfizetéssel hozzájárultak, még pedig

Dr. Demetrovits Vladimír és Vucsetics Zóra ivén: Brüll F. F., Kuk Károly tábornok, Nikolics Izidor, Szerb kölcsonös segélyző és takarékegyet, Gróf Teleki Arvéd 50—50 k., Szlávi Jánosné 40 k., DMKE 27·05 k., Schneller Frigyes tábornok 25 k., Dr. Adamovich Istvánó 20 k., Dr. Demetrovits Vladimír, Forster Géza 10—10 k., Bezzegh János, özv. Spiller Nándorné 2—2 k. *összesen* 386 k. 05 f.

Dr. Horváth Géza, Stróné Irén és Rohonyi Margit ivén: Dr. Horváth Géza 30 k., Miloschev, Novich Vljakóné, Vucseticsné 10—10 k., Mandicsné 6 k., Gresics Julia 5 k., Jankovics Viktorine, Dr. Kalenits, Miroslavjevics testv., Vukicsevics M. 4—4 k., Vulkóné 3 k., Csirics Katica, Derráné, Jorgovics Anna 2—2 k. *összesen* 98. k.

Ifj. Jójárt Jánosné ivén: Jójárt Jánosné 30 k., id. Jójárt János, Szabó István 5—5 k., ifj. Zambauer Ág. 4 k., Dr. Jovanovics József, Sigmund Károly, Szabó Gyula 2—2 k. *összesen:* 50 k.

Dr. Kassovits Arminné és Schwarz Margit ivén: Dr. Kassovitsné 10 k.

Dr. Kubinyi Károlyné és Balla Jóna ivén: Dengl Alajosné, Krón Richárd, Dr. Kubinyi Károly 20—20 k., Balla Árpádné, Ernst Betti, Kunvaldné, Dr. Stojakovits, Dr. Trifkovich 10—10 k., Dr. Freund Edéné, Krón Károlyné, Löwy Mátyás és társa, Dr. Oppenheimer 5—5 k., Blau Sarolta, özv. Kämpfnerné, Kohn Gyuláné, Kohn Jozefin, Landsmann, Dr. Ofner Ferencné, Dr. Pálmáné, Polit Julia 4—4 k., Ármány, Dr. Balászné, Fischer J., Fischer Sándor, Goldberg T., Gyorgyevits Th., Ivosevics M., Jelenik Vilmos, Kapamadzsia, Kohn Fülöp és társa, Kovács S., Krausz Dávid, Krausz Samu, Löwy Adolf, Ludwig J., Matits Péter, Scheer Fülöp, Steiner Gyula, Dr. Szentiványiné, Wagner testvérek 2—2 k., ifj. Bahl J., Dimovics M., Lütze, Ofner Ernestsztin, Schossberger F., Schulz 1—1 k. *összesen* 361 k.

Dr. Marczekovich Imréné és Findeisen Katica ivén: Pesti magyar kereskedelmi bank ujvidéki fiókja 30 k., Dr. Ofner Mór 20 k., Altwirth Frigyes fia, özv. Dobruczky Albinné, Dungevics Sándor, Ertl Ignác, Dr. Marczekovich, Profuma Béla, Schubert Rezső, Dr. Tóth Gyula, Várady Lajos 10—10 k., Dr. Deák, Giffinger és Siebold, Dr. Jahn Róbert, Skuteczky Emil, Stuchlik Ferencné 5—5 k., Klein és Popper 4 k., Dr. Belohorszky János, Gabel Nándorné, Manojlovits, Menrath L. és fia, Sigmund Károly 3—3 k., Bader Miksa, Besze Mihályné, Gyurkovits Emilia, Juhász Jenőné, Kondorossy, Kovátsay Pistáné, Miroslavjevics testvérek, Dr. Mocs Sándor, Nachtmann, Náray Tamás, Nikolits Milán, Profuma Róbert, Schossberger Lajosné, Tausch János, Dr. Tapavicza, Teodorovits Zorka, Tibor Mihály, Vései Elek, legifj. Zambauer Á.,

Zasztava 2—2 k., Adamovits Zsófia, Barfuss Ede, Butter Ferenc, Flesch Gizi, Friedmanné, Fuchs, Funtak Jakabné, Gross és Krausz, Kolmayer, Konek Károly, Locker Vilmos, Marijanszky és Hohlfeld, Martin Alajos, Paiz Popov Anka, Radovanovits, Raith Jánosné, Schatteles Nándor, Stessel, Szabó Imréné, Szalkay Sándor, Szkiecsák R., Vajda, Wachtl, ifj. Zambauer Ág., N. N. 1—1 k., *összesen* 405 k.

Orbán Ignác és Schwarz Alice ivén: Ujvidéki villamos telep 100 k., Tolnay Kornél vill. rtg igazgatója, Walsér Ferenc (Budapest) 50—50 k., Bogdány és tsa 45 k., Orbánné 40 k., Biró M., Kopeczek György, Pittel Adolf báró, Szesztay László 20—20 k., Königstättler testvérek, Dr. Zielinszky Szilárd, Walla József, N. N. 10—10 k., Fizély Julia, Gruber Leó, Kis Lipót, Königstättler Károlyné, Mijatovics Milosné, Ruiner Simon, Witz Ferenc, Zikmund 5—5 k., Kárpát és Bóhm 4 k., Bachrachné, Puch Borika, Dr. Szabó Lajosné, Szalay Lajos 3—3 k., Duschák Henrik (Szeged), Jerkovic J., Heim Fülöp, Kardosné, Markovics Sima, Rosenberg, Ziegesberger 2—2 k. *összesen* 475 k.

Piukovich Ferencné és Kohn Elza ivén: Piukovich Ferencné 20 k., Bruck Arnoldné 3 k., Bajazetov Zsivkóné, Kardos J., Lovrekovich Ferencné, Nendtvichné, Niedermayer Gyuláné, Novák Nándorné 2—2 k., özv. Schneller Edéné 1 k. *összesen* 36 k.

Róth Vilmosné és Rohonyi Sarolta ivén: özv. Hierschné, Ernst és Róth, Königstättler Dusánné, Radovanovics György 10—10 k., Ernst Márkné, Dr. Lustig Nándor, Dr. Schossberger Sándorné, 5—5 k., Wertheim Henrik 3 k., Dr. Davidovacz Milánné, Szávič Julia 2—2 k. *összesen* 62 k.

Schwarz Lipótné és Resch Emmi ivén: Dr. Königstättler Otto 5 k., Dr. Barta Félix, Rosenbaum Hermann 4—4 k., Dr. Klein, Zerkovics G. 3—3 k., Dr. Gál Ödön, Gyorgyevics Th. Danica, Hirchenhauser Benőné, Königstättler Olga, Matics Dusánné, Dr. Spirta, N. N. 2—2 kor. *összesen* 33 k.

Teubner Jánosné és Lehrer Irén ivén: Teubner 20 k., Brunner Ede, Czeypek J., Dr. Pap Dr. Duha Dávid 10—10 k., Bellánné, Dr. Saly, Weinfeld Katalin 4—4 k., Dala Lajos, Trostlerné, Dr. Kemény Soma 3—3 k., Bóhm Ignác, Flesch testvérek, Fischer Jakabné, Frank Miksné, Dr. Grubyné, Dr. Loránd, Mayer, Oppenheim, Scheer Ferenc, Schwarz Teréz, Stein Dávid, Stern Mórné, Weit Hermann, Brüll Ede, M. Ofner és fia, Schossberger, Vogel 2—2 k., Bóhm J., Fischer Adolf, Mayerné, Schreiber, Schwarz Béláné, A. Huszár, Weisz Adolf 1—1 k. *összesen* 100 k.

Dr. Várnay Ernőné és Pap Mariska ivén: Dr. Balla Aladár, Központi Hitelintézet 50—50 k., Dr. Várnayné 20 k., Balassa Henrik, Beltéri Katolikus Kör, Dietzgen Imre fiai, Magyar Casinó, Szerb Matica, Dr. Szlezákné, Sz. Vince egyet, Ujvidéki Lloyd 10—10 k., Ujvidéki kereskedők- és iparosok hitelintézete m. szöv. 8 k., Hitelszövetkezet, Kat. könyvtáregylet, Népbank 5—5 k., Fürst J. J., Vranits és Tausch 3—3 k., Ivkovits Miklós, özv. Spitzerné, Vékey 2—2 k., N. N., Szpaits Panta, Medveczky Gyula 1—1 k. *összesen* 238 k.

A pénztárnál felülfizetett: Bogdanovics Lucian patriárka 30 k., Letics György temes-

vári, Sovics Mitrofan bácsi püspök 20—20 k., Lichtschein Márton, Mayer József, Weisz Leó 10—10 k., Hadzsits Antal, olvashatatlan aláírás 4—4 k., N. N. 2 k. *összesen:* 110 k.

HIREK.

Az ipartestület főispánunknál. Vasárnap délelőtt az ipartestület 30 tagu küldöttsége tisztelt Witz Ferenc elnök vezetésével mellet dr. Balla Aladár főispán előtt, hogy támogatását kérje a városhoz házhely és huszévi segélydíj megszavazása iránt beadott kérvényükhöz.

Közig. biz. ülés. A közigazgatási bizottság e hó 15-én Dr. Balla Aladár főispán elnöke alatt ülést tartott, melynek tárgyát a rendes havi s illetőleg félévi jelentések előterjesztése kepezte.

Esküdtek kisorsolása. A f. március havában tartandó esküszéki tárgyalások I. ülészakába kisorsoltattak a) *rendes esküdteknek:* ifj. Bernhardt Ferenc, Bogyó Ottó, Brancsics Blagoje, Faith Ferenc, Dr. Fischer Henrik, Forszter Géza, Dr. Fratricsevics I., Dr. Gál Ödön, Grbics Gábor, Haller Géza, ifj. Kameniczky S., Dr. Kassovits Ármán, Kopolovics József, Kovács János, Dr. Kovacsevics Zs., Dr. Krnó Milos, Kron Richárd, Dr. Kubinyi K., Lákics János, Ligethi Ferenc, Dr. Loránd Samu, Dr. Lusztig Nándor, Medgyesi Ferenc, Pekló Béla, Preud József, Silics Demeter, Dr. Stojakovics J., Száraz Ferenc, Dr. Szentiványi Á., id. Zambauer Ág. b) *helyettes esküdteknek:* Bauman Ferenc, Boda Mihály, Bogyá István, Braun Károly, Brezina Antal, Embery Mihály, Jovanovics A. Mita, Palásti András, Schaffer Samu és Timpauer Antal.

Feminista előadás. Vasárnap délután színlátogató megtekint a városháza nagy terme Glücklich Vilma dr. budapesti felsőleányiskolai tanárnőnek, a feminizmus kiváló bajnokának előadása alkalmával. Az anya szerepét ismertette az előadó urhölgy, kellemes organummal párosult kiváló előadásban, megnyerő módon. És ha elvöl talán még most nem is vihetők minden tekintetben teljesen keresztül, mégis megragadják figyelmünket és megszívlelés tárgyát képezhetik. Az anya szerepe a nevelés főfaktora. A férj napközi munkája után fáradtan tér haza és azért nem láthat hozzá teljesen, minden erejével a gyermek neveléséhez. Az anya, ki jórészt gyermeke mellett tölti teljes idejét, fontos hivatást tölt be akkor, amidőn a nevelő tisztének mindenképpen megfelel. Ez a nevelés ne legyen teljesen egyoldalú, a gyermek individualizmusát mindenesetre ki kell fejleszteni, nem kell engedni később azután azt sem, hogy a gyermek pályaválasztása olyan legyen, amelyet megbánhat és amely egyéniségének nem felel meg. Lassan önállóságra kell szoktatni a gyermeket, nem helyes az olyan nevelési rendszer, amely egymagában, otthon taníttatja a gyermeket, ami elkapottá teheti. Járjon ő már kezdetben iskolába, így fogja megtudni, hogy neki kötelességei is vannak nemcsak önmagával, hanem társaival szemben is. Az összejöveteleknek sem lehet a célja, hogy ott élcelődés és mulattatáson kívül egyéb ne forduljon elő, az

összejövetelt össze kell tekintészel házasság, ah értette egym avatkozásai jó ságot kiabral lehetőleg lépnie, hogy adását avval gokat kell a hivei és akk rus hírek a az ügyes elő

Osztórt
tökön, febru Szabó Lajos rozaton. Eum

Hangve
ló nagy terr kath. magya senyt sikerü sági zenek

„A sevilai tetszést kelt retes karát pontosságga Béla szaval

vást kielégít kellő kidon dek Jeszens Kaszovitz J

féle „Tanu tetszést ke ges tanulója szert és a te gált. Zahore radi kedves séjét”, zor Breuer Mór

ményét, az énekelte a mondható E féle gavotte tűnő előadá féle népdale

Kisérte őt volt Biró Róbert: A méltó, csa által előad énekkari karnagy, a pedig Varg lan tevéken

A DM
flók ismeré lebb, e hó Nándor orv kórdekkü

Esküv
p. tisztvise Etuska ur kedves és gyi tisztet Dr. Kleisz

Nagy
közönségén óra sem gyakran n utazó köz vén, Regé vármegyén tulajdonos kívül fino St. & R. és 1084 ingaóra M

összejövetele egy hasznossági szemponttal is össze kell kötni. A házasságnál is nagy körültekintéssel kell eljárni, csak ott legyen a házasság, ahol mindkét fél kölcsönösen megértette egymást és ebbe másnak semmi beavatkozási joga ne legyen, nehogy a házasságot kiabrándulás kövessék. A nőnek asonkivül lehetőleg egy kenyérkereső pályájára kell lépnie, hogy független, önálló lehessen. Előadását avval fejezte be, hogy a nőnek is jogokat kell adni a politikában. A nők a béke hívei és akkor nem keringenek többé háborus hírek a világban. Sűrű éljenzés követte az ügyes előadást.

Csütörtöki kaszinói esték. Ma csütörtökön, február hó 18-án este 1/9 órakor Dr. Szabó Lajos ügyvéd felolvasása van tárgyszorozaton. Ennek címe: Házasság és feminizmus.

Hangverseny. Szombaton a „Mayer“ szálló nagy terme zsufolásig ismét megtelt. A kir. kath. magyar főgimnázium tartott hangversenyt sikerült programmal. Először az ifjúsági zenekar mutatta be Rossini nyitányát. „A sevillai borbély“ című operához. Ez nagy tetszést keltett, amire azután Thernnek ismeretes karát, a „Dalünnepe“ énekelte exact pontossággal az ifjúsági énekkar. Varnyu Béla szavalata a magasabb igényeket is bizvást kielégíthette. Átgondoltan, a lelki vonások kellő kidomborításával adta elő Temérdek Jeszenszkynek megrázó „A szökevény“. Kaszovitz Rezső zongoraszólója, a Wagner féle „Tannhäuser bevonulási induló“, nagy tetszést keltett. Az intézetnek ezen tehetséges tanulója, a zongorán kiváló jártasságra tett szert és a tetszésnyilvánításokra igazán rászolgált. Zahorecz Károly igen szépen szavalt a Várdi kedves költeményét, „Az öregasszony meséjét“, zongorán kísérte Czibur Géza és Breuer Mór. Dr. Horváth Ákos remek szerzeményét, az „Esti csillag“-ot nagyon szépen énekelte a férfikar. Az est fénypontjának mondható Breuer Mór hegedűszólója. A Popper-féle gavotte-t ritkán hallottak olyannyira kitűnő előadásban. Ehhez járult ezután a Kéler-féle népdalegyvelegnek mintaszerű értelmezése. Kísérte őt igazán ügyesen Czibur Géza. Jó volt Bíró Gyula humoros szavalata (Tábori Róbert: Az utolsó lovag) és a program mellő, csattanó befejezése volt az énekkar által előadott népdalegyveleg. A zenekari és énekkari részletek betanításában Léh Jakab kamagy, a szavalati részek előkészítésében pedig Varga Antal tanár fejtettek ki fáradságtalan tevékenységet.

A DMKE előadásai. Az újvidéki DMKE főlk ismeretterjesztő előadásai során legközelebb, e hó 21-én d. u. 5 órakor Dr. Brezovszky Nándor orvos fog értekezni, még pedig igen közérdekű tárgyról: „A gyermekről“ címűn.

Esküvő. Drasnyák Gusztáv ker. betege. p. tisztviselő e hó 15-én vezette oltárhoz Puch Etuska urleányt, Puch Nándor kir. mérnök kedves és szeretetreméltó leányát. A násznagyti tisztet Endre Antal műszaki tanácsos és Dr. Kleiszner Gusztáv ügyvéd teljesítették.

Nagy újdonságban lesz része Ujvidék közönségének. Tudvalevőleg Ujvidéken egy óra sem jár pontosan, ami természetesen gyakran nagyon kellemetlenül érinti főleg az utazó közönséget. — Ezen segíteni igyekezőn, Regényi István, Ujvidék és Bácsbodrog vármegyének legnagyobb ékszer- és óra-üzlet tulajdonosa a napokban rendelt egy rendkívül finom kövekben járó precíziós ingaórát St. & R. cégtől Glashütéből. Nyolc napig járó és 1084 koronába kerül. Ilyen minőségű ingaóra Magyarországon csak három van.

Városunk büszke lehet arra, hogy ilyen óra lesz falai között. Tudvalevőleg az ilyen órákat főleg csillagászati intézetekben szokták használni. — Mint értesülünk, ezen inga óra naponta 0.020 — 0.022 század másodpercet fog különbözni. Ehez gratulálunk!

Pro Calabria. A bácsi ág. hitv. evang. egyházmegye főesperese, Belohorszky Gábor, püspöke felhívása folytán a szicíliai rémnapok okozta leirhatlan nyomor enyhítésére f. é. jan. 31-ére templomi offertoriumok tartását elrendelte. Az egyházak által beküldött kegydományok összege 437 kor. 61 f. tett ki, mely összeg rendeltetése helyére küldetett.

Az újvidéki Hitelszövetkezet vasárnap tartotta második közgyűlését. Ez a közhasznú intézet áldásos működést fejtett ki. Ügyforgalma volt as 1908. évben 116747 kor. 42 fillér. Váltókölcson 82799 kor., kötvénykölcson 30410 kor., betétállomány 35348 kor. 77 fillér, befizetett üzletrésztőke 17886 kor. A tagok száma 456 összesen 892 üzletrészszel. Az igazgatóság a régi maradt, a felügyelő bizottság új tagjai Szirmay György, Irsay Antal, Gógös Ignác.

Előadások. Érdekes előadások voltak vitetett képekkel a belső és külső katolikus körben, és pedig a belső körben vasárnap este 8 órakor, a külső körben pedig szombaton d. u. 6 órakor és hétfőn d. u. 5 órakor. A felolvasó részt ellátta Dr. Piukovich Sándor, illetőleg a hétfői előadáson Gógös Árpád, a gép kezelésében egyrésztől Barsy Viktor és Fűth Ferenc, másrésztől Barsy Viktor és Geiszler József ügyeskedtek.

Lövöldöző inas. Tamás István rézműves-tanonc kedden délután a gyik-utcában lövöldözéssel szórakozott, miközben egy lövés Gyorgyevics Dusan gyik-utcai lakos ablakát keresztül lőtte, szerencsére azonban, jóllehet négyen is voltak a szobában, senkiben kárt nem tett. A lövöldöző esetét rendőrségünk vette partfogásába.

Nyilatkozat. A függetlenségi kör mult szerdai gyűlésével kapcsolatban az a tendenciózus hír látott napvilágot, mintha én a Határőr ismeretes cikkére vonatkozólag azt a nyilatkozatot tettem volna, hogy abban az esetben, ha előzőleg arról tudtam volna, annak megjelenését megakadályoztam volna. Ez nem felel meg a valóságnak; ellenkezőleg azt mondtam, hogy nem vagyok abban a helyzetben, hogy a cikkeknek megjelenését megakadályozhánám. *Balla Árpád*, a Határőr tulajdonosa, a függetlenségi párt elnöke.

Lefoglalt rőpirat. A rendőrkapitányság szerdán délelőtt a vizsgálóbíró megkeresésére Ognyanovics Szvetozár Duna-utcai könyvke-

Gyengéséget,

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és nyomor,

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

Scott-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálabb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

3-4 Kapható minden gyógytárban

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

reskedésében a Belgrádban szerb nyelven nyomtatott „Bosznia és Hercegovina annexiója és a szerb probléma“ című rőpirat 10 példányát foglalta le. A rőpirat szerzője dr. Czirijcs Jován, ki 62 oldalon a szerb nyelvet beszélő összes embereknek együvé tartozását hirdeti és azt hangoztatja, hogy csak Szerbia uralma alatt egyesülve boldogulhatnak, miért is sürgeti őket, hogy a legelső kínálkozó alkalommal, ha kell, e célból erőszakosan is lépjenek fel.

Kitüntetett urinó. Dr. Czirák Gábor topolyai ügyvéd nejét a József Főherceg szanatorium egyesület részére rendezett gyűjtés körül szerzett érdemei elismerésül Augusztus kir. hercegnő éremmel tüntette ki, melyet Császár Péter főszolgabíró a napokban adott át ünnepélyesen a kitüntetettnek.

Áthelyezés. A m. kir. földmivélségi miniszter Szőke József zentai és Jedlicska Lajos zombori m. kir. állatorvosokat kölcsönösen áthelyezte.

A zombori hírlapírók a napokban megalakították a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének zombori választmányát. Elnökké dr. Pataj Sándor, jegyzővé Lithvay Béla, pénztárossá Oblát Károly lettek megválasztva.

Aljegyző választás. Szilbács község előjárósága Müller Gézát első, Mijatovics Istvánt pedig második aljegyzőjét választotta meg egyhangulag.

Jubiláló egyesület. A bajai kath. legényegyesület fenállásának husz éves fordulójának alkalmából f. hó 20-án és 21-én nagy jubileumi ünnepséget rendez.

Nő mint tanfelügyelő. A horvát-szlavon országos kormány Cvetičić Klótildot a zágrábi kir. női szakiskola igazgatónőjét, az összes horvát-szlavon női szakiskolák tanfelügyelőjévé nevezte ki.

Vármegyei közgyűlés. Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 20-án d. e. 9 órakor a megyei székház dísztermében rendkívüli közgyűlést tart.

Thália vidéken! cím alatt egy érdekes és karakterisztikus könyv jelent meg. Benkő Gyula udvari könyvkereskedő kiadásában, szerzője Orbán János. A címe már eleve elárulja, hogy mily tárgyról ír a szerző s a címlap jellegzetes rajza quasi magyarázatul szolgál az egész műre. A könyvnek kétféle értéke van: először, hogy felette érdekes s könnyű nyelvezeténél fogva igen élvezhető; a másik értéke, hogy szinte pszichológiai műnek lehet nevezni, mert oly hűen ecseteli *Thalia* vidéki ügyének örömeit, szomorúságát. A könyv igazi értékét a színészek tudják értékelni, mert sok eset van a könyvben, mely jellegzetes vonatkozásban van az ő életük eseményeivel. — A laikusra nézve pedig kétszeresen értékes, mert magyarázatot nyer oly vidékről, melyben aligha fog járni. Ára 2.— korona.

„Hormos“ Kereskedelmi Tudakozóda Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 39. Délmagyarország legmegbízhatóbb hiteltudósító irodája. *Tulajdonos: Böhm Armin.*

Legfinomabb csemege-különlegességek, folytonos újdonságok *Wagner* testvéreké Ujvidéken.

Juhász Jenőnek. Ön újra nyilatkozik. Lássá, mennyire igaza van a románoknak, mikor bús lemondással mondja: *On revient toujours à ses premières amours.* (Ez franciául van. Az az értelme, hogy az ember mindig visszatér első szerelméhez). *P. S.*

Nyilt-tér.

Ke most alapsan megmondtam a véleményemet és most hallgasson meg még egy jó tanácsot is: Ha még egyszer meghül, a gyógyszerárban, drogériában vagy ásványvízkereskedésben vegyen azonnal egy skatulya szodeni ásványpasztillát, de a valódi Fay-félet; ezt használja utasítás szerint és akkor nem történhetik meg újra, hogy napokig otthon kell ülnie. Egy skatulya ára csak 1 korona 25 fillér, de utánzatot határozottan utasítson vissza.

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Felolvasó: Pap Sándor.
Laptulajdonos: Balla Árpád.
Igazgató: Zambauer Ágoston.

Hirdetések.

2944. sz.
Kig. 1909.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város közönsége a város tulajdonát képező s az illetékes kultur-mérnöki hivatal tervei értelmében lecsapolt körülbelül 650 katasztrális holdat kitevő nagyrégi földeket hat évre bérbeadni óhajtván, e célból 1909. évi február hó 25-én délután 4 órakor a városház kis tanácstermében zárt ajánlati versenyárgyalást tart.

A haszonbérlet lényeges feltételei a következők:

1. Haszonbérlet köteles a haszonbérbe vett területet a haszonbérleti idő első felében felszántani, a nádtól, sástól és minden gyomtól megtisztítani s azt a haszonbérlet lejártával szántásra alkalmas tiszta állapotban átadni. Ha haszonbérlet ezen kötelezettségének a kitöltött időben akár egészben, akár részben eleget nem tesz, szerződésességét követ el, ami a haszonbérleményből való kizárását vonja maga után.

Ebben az esetben jogában áll a városnak az ezen pontban körülírt telkesítési munkálakat haszonbérlet költségére foganatosítani. Ezen költségek fedezésére az alább kikötött övadék egész összegében felhasználható, köteles lévén haszonbérlet az övadékok felülhaladó költségeket is megtéríteni.

2. A város közönsége kötelezettséget vállal arra, hogy a haszonbérlemény területén levő lecsapoló árkokat jó karban tartja, azoknak évenkénti tisztításáról gondoskodik, az árkokon a jószíni szivattyutelephoz lefolyó vizet saját költségén kiszivattyuztatja, a szivattyutelep géberendezését megrongálás esetén sürgősen kijavíttatja.

Kötelezettséget vállal továbbá a város arra, hogy a lecsapolási művelet kiegészítésül szükségesnek mutató mellécsatornákat, hidakat és átvezetéseket saját költségén, de legfeljebb 10.000 korona összköltség erejéig elkészítteti.

3. Haszonbérlet köteles ajánlatának elfogadása után szerződési kötelezettségeinek biztosítására 30.000 korona övadékokat adni, mely övadék az 1. pontban körülírt telkesítési munkálatok foganatosítása után visszaadatik.

A haszonbérlet részletes feltételeit tartalmazó szerződési tervezet a város gazdasági ügyosztályában a hivatalos órák alatt betekinthető s érdeklődőknek másolatban is kiadatik.

Felhívtnak mindazok, akik az említett rétföldeket haszonbérbe venni szándékoznak, hogy a városi pénztárnál készpénzben vagy övadékképes értékpapírban előzőleg már bántpénzzel letett 5.000 koronáról szóló nyugtával vagy postai feladóvevénnyel felszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb 1909. évi február hó 25-ik napjának délelőtti 11 órájáig a város polgármesterénél nyújtsák be.

Ajánlattevők kötelesek ajánlataikban a holdanként felajánlandó évi bért számokkal és szavakkal kiírva kitenni.

Az ajánlatokban határozottan kitéendő, hogy ajánlattevő az ezen hirdetményben említett haszonbéri szerződés tervezetét ismeri s az abban foglalt feltételeket magára kötelezőknek elismeri.

Csak szabályszerűen kiállított és aláírt, pecséttel lezárt és „Ujvidék szab. kir. város polgármesterének Ujvidék — Ajánlat a nagyrégi földek haszonbérlete ügyében a 2944/kig. 1909. számú versenyárgyalási hirdetményre“ felirással ellátott borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a törvényhatósági bizottság márciusi közgyűlésében hozandó határozatának jogerőre emelkedéseig kötelezettségben maradnak.

A város közönsége fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között a felajánlott haszonbérre való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Ujvidék sz. kir. város tanácsának 1909. évi február hó 4 napján tartott üléséből.

Dr. Demetrovits Vladimir,
polgármester.

3—3

Azonnali belépésre keresek

1—1 tanoncot

papírkereskedésem, könyvnyomdám és könyvkötészetem részére.

Figyelmeztetem a szülőket, hogy a nyomdász-tarifa szerint egy tanoncnak, ha felszabadul, 18 korona heti fizetése van.

IVKOVICS GYÖRGY

könyvnyomdájá és könyvkötészeté
UJVIDÉK.

3—3

13763. szám tkvi 1908.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az ujvidéki takarékpénztár végrehajthatónak Krsztin Kuzman (nős Plavsity Vémával) kátyi lakós végrehajtást szenvedett ellen 270 korona tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság területén a kátyi 419 sz. betétben Krsztin Kuzman (nős Plavsity Vémával) nevével felvett A. I. 1—2 sorsz. 248 249 hrsz. 668 ö. i. sz. ház 277 négyszögöl udvarral 609 négyszögöl kert a beltelekben 703 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1909. március hó 2-ik napjának délutáni 3 órája Kátyi községhezához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozik készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-ának értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1880. XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bántpénzt letenni nem kötelesek.

Kelt Titelen a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1908. okt. 10-ik napján.

Dr. Petrovics,
kir. járásbíró.

Természetes bor literje (26 krajcár) 52 fillér, szrími szlivovica és törköly literje 1 k. kapható Strangarov Mita vendéglőjében, Ujvidék, a „Vörös sziv. hez“.
2—3

Feltűnően szép, jó, elegáns és olcsó! Teljes kávéházi, szállodai és minden egyéb berendezéseket legjobban vásárol

BRUMMEL TESTVÉREK

ujnan megnyit és érési választéku fa-, vas-, réz- és kárpitos-butortermeliben

UJVIDÉKEN, KOSSUTH LAJOS-UTCA 45. az örmény-templom mellett.

Bátrak vagyunk Ujvidék és környéke n. é. közönségének figyelmét új vállalatunkra felhívni, egyben arra kérni, hogy szükséglete esetén első sorban is termékeinket — vételkényszer nélkül — meglátogatni sziveskedjék. Összeköttetéseink a világ elsőrangú gyáraival azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy nagy-rabesült vevőink legmesszebbmenő igényeit is kielégíthetjük. Továbbá szives tudomásul szolgáljon, hogy nagy súlyt fektetünk kárpitos-és díszítő-munkáinkra.

Teljes hálószoba berendezés készletben:
2 fényezett szekrény
2 „ „ ágy
2 „ „ éjjeli szekrény
1 „ „ mosdó állvány
1 „ „ tükör kerettel
4 „ „ szék
1 „ „ asztal

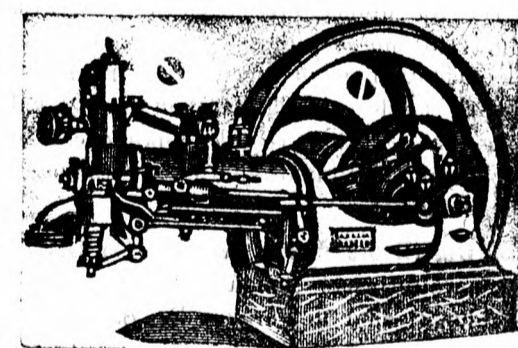
Az egész készlet csak 137 forint. Rendelések és javítások pontosan eszközöltetnek és házhoz szállítatnak.

A n. é. közönség b. pártfogásáért esedezve, maradunk kitűnő tisztelettel
5—52 Brummel Testvérek.

Elvünk: Nagy forgalom, kevés haszon!

Egy egész ház azonnal kiadó. Cim: Tóth Kálmán-utca 9
2—5

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A Drezdai Motorgyár RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Németország egyik legrégebb és legnagyobb

MOTORGYÁRA

szállítja az elismert

legtökéletesebb-, legtartósabb, legszabatosabb

járasu, legbiztosabb és legolcsóbb üzemű

Benzin-, Nyersolaj-,
Gáz, Acetyle -,
Szivógáz- 5—12

Motorokat és Lokomobilokat.

Vezérképviselőt és raktár Gellért Ignác és Tsa Budapest, Teréz-körút 41. Telefon: 12—91.